

De nieuwe Archiefwet

Open vragen

SamenSlimmer-sessie juli

Marjan Dik en Layla Hassan

Passief
naar actief

Risicogericht
sturen

Welke pet
kies jij?

Politiek
voorop

Programma van vandaag

In zeven thema's, in gesprek

Passief naar actief

De grote verschuiving

Meerjarenplan

Geen project, wel programma

Meldplicht

Nieuw in het stelsel

Welke pet?

Toezicht, beheer of advies

Passende maatregelen

Wat is passend?

Politiek voorop

Relatiegericht en sensitief

Risicogericht

Sturen op kans en impact

Van passief naar actief

Wat betekent dat in jouw dagelijkse praktijk?

PASSIEF

- ☐ Archiveren ná afsluiting
- ☐ Wachten op vragen en incidenten
- ☐ Compliance als vinkjes afvinken
- ☐ Beheer als sluitpost
- ☐ Kennis bij één persoon
- ☐ Sturing pas achteraf

ACTIEF

NIEUWE ARCHIEFWET

- ☒ Regie vóór en tijdens het proces
- ☒ Vooruit sturen op risico's
- ☒ Onderbouwd verantwoorden
- ☒ Beheer als strategische functie
- ☒ Kennis in de organisatie geborgd
- ☒ Zelf transparant sturen

STELLING 1

**De archivaris die pas aan het eind opduikt,
komt straks structureel te laat.**

IN GESPREK

- › Herkennen jullie beheer als sluitpost in plaats van als regie?
- › Wat houdt je nu tegen om eerder aan tafel te zitten?
- › Wie zou jou aan de voorkant moeten uitnodigen, en waarom gebeurt dat nog niet?

De meldplicht: nieuw in het stelsel

Wat verandert er, en wat vraagt dat van jou?

WAT DE MELDPLICHT INHOUDT

- Meld ernstige incidenten aan de toezichthouder
- Korte termijnen: eerste melding vaak snel
- Ook verlies van informatie telt mee
- Documenteer wat er speelt en wat je doet
- Raakt AVG, NIS2 en straks de Archiefwet
- Details volgen in de AMvB bij de wet

WAT DAT VAN JOU VRAAGT

Vooraf regelen:

Weet welke informatie kritisch is

Leg meldroutes en rollen vast

Oefen: wie doet wat bij een melding?

Op het moment zelf:

- Melden, ook bij een onvolledig beeld
- Bewaar de bewijslast van je handelen

Een melding is geen afrekening maar een teken van grip. Regel het vóórdat je het nodig hebt.

Passende maatregelen: wat is passend?

De open norm die je zelf moet invullen en verantwoorden

De wet schrijft geen vaste maatregelen voor. Passend betekent: in verhouding tot het risico, uitlegbaar en aantoonbaar. Jij bepaalt, en jij verantwoordt.

1

Proportioneel

In verhouding tot kans en impact.
Niet meer, niet minder.

2

Onderbouwd

Gebaseerd op een risicoafweging
die je kunt navertellen.

3

Aantoonbaar

Vastgelegd, zodat je later laat zien
waarom dit passend was.

Passend = afgestemd op het risico

Liever uitlegbaar dan uitputtend

STELLING 2

**Een meldplicht zonder passende maatregelen
is een brandmelder zonder brandweer.**

IN GESPREK

- › Weet jouw organisatie wanneer er gemeld moet worden, en aan wie?
- › Wat is bij jullie passend: het wettelijk minimum of het verstandige?
- › Wie is eigenaar op het moment dat het misgaat?

Risicogericht sturen

Niet alles kan tegelijk. Kies op kans en impact.

Laag	Midden	Hoog
Midden	Hoog	Kritiek
Hoog	Kritiek	Kritiek

IMPA
CT →

HOOG	WOO-verzoek niet te beantwoorden
MIDDEN	Archief kwijt bij migratie
LAAG	Metadatafout herstelbaar

Het meerjarenplan

Geen project maar een programma, met een realistisch tijdpad

1. Nulmeting

Waar staan we nu?

2. Risicoregister

Wat zijn de risico's?

3. Meerjarenplan

Wanneer doen we wat?

4. Governance

Wie beslist? Wie doet?

5. Monitoring

Hoe meten we voortgang?

6. Verantwoording

Hoe rapporteren we?

REALISTISCH TIJDPAD

Jaar 1

Nulmeting en urgente risico's aanpakken

Jaar 2

Governance + meerjarenplan inrichten

Jaar 3

Systemen op orde + monitoring actief

Jaar 4-5

Borging en doorontwikkeling

STELLING 3

**Alles tegelijk aanpakken is geen ambitie.
Het is een manier om niets af te maken.**

IN GESPREK

- › Kennen jullie je top-3 informatierisico's echt?
- › Durven jullie hardop te kiezen wat je dit jaar niet doet?
- › Wat maakt een meerjarenplan bij jullie geloofwaardig in plaats van papier?

Welke pet zet jij op?

Toezicht, beheer en advies. Welke kies je, en wanneer?

DRIE ROLLEN, ÉÉN PROFESSIONAL

Je schakelt tussen rollen. De kunst is bewust kiezen:

Welke pet vraagt deze situatie?

Welke pet past bij jouw mandaat?

Waar botsen de rollen met elkaar?

Wie draagt welke pet in het team?

Kies bewust:
rolvast maakt geloofwaardig

T

Toezicht

Controleren of het klopt en veilig is.

- ✓ Onafhankelijk oordeel
- ✓ Zichtbaar op risico
- △ Kan afstandelijk voelen
- △ Niet de uitvoerder

B

Beheer

Zorgen dat het dagelijks werkt.

- ✓ Dicht bij de praktijk
- ✓ Continuïteit geborgd
- △ Snel operationeel gezogen
- △ Weinig tijd voor strategie

A

Advies

Bestuur helpen bewust te kiezen.

- ✓ Strategische invloed
- ✓ Verbindt wet en bestuur
- △ Vraagt om vertrouwen
- △ Geen formele macht

De valkuil is niet één pet dragen, maar ongemerkt wisselen. Maak je rol expliciet, dan word je geloofwaardig.

STELLING 4

Toezicht, beheer en advies in een persoon levert onvermijdelijk rolverwarring op.

IN GESPREK

- › Welke pet draag jij het vaakst, en welke wil je dragen?
- › Waar botsen die rollen in jouw dagelijkse werk?
- › Wat gebeurt er als niemand die keuze bewust maakt?

De nieuwe houding van de professional

Relatiegericht, organisatiesensitief en met de politieke opgave voorop

1

Relatiegericht

Je werkt via mensen en vertrouwen, niet via het gelijk.

2

Organisatiesensitief

Je voelt aan wat er speelt, wie waarover gaat en wanneer.

3

Politieke opgaven voorop

Je koppelt informatiebeheer aan wat het bestuur echt bezighoudt.

4

Van uitvoerder naar adviseur

Je adviseert, verbindt en maakt keuzes bespreekbaar.

Vakkennis is de basis, houding maakt het verschil

Timing: het juiste moment kiezen is de halve overtuiging.

Taal: spreek de taal van het bestuur, niet die van de wet.

Positie: aan tafel zitten voordat de besluiten vallen.

Vertrouwen: mensen volgen wie ze vertrouwen, niet wie gelijk heeft.

Inhoud maakt je deskundig. Houding maakt je effectief.

Van gesprek naar morgen

1

Schuif één stap naar voren

Zit eerder aan tafel bij één proces

2

Regel je meldroute

Wie meldt, wanneer en aan wie?

3

Kies je top-3 risico's

Bepaal per risico wat passend is

4

Denk in programma, niet in project

Kies bewust je pet: toezicht, beheer of advies

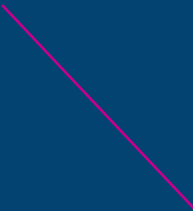
5

Zoek de politieke opgave

Verbind informatie aan wat het bestuur wil

"De nieuwe Archiefwet is geen last; het is een kans om informatiebeheer te positioneren bij het hart van de organisatie."

En jij: waar voel jij de grootste kloof tussen wat de wet vraagt en wat er nu in jouw organisatie gebeurt?

A thin pink diagonal line is positioned on the left side of the slide, extending from the middle towards the bottom left corner.

Dank jullie wel 😊!